

Tuletõrje Teated

Üleriiklise
Tuletõrjeliidu
väljaanne.

Suitsumasked

kohale jõudnud ja alati saadaval

Tuletõrje Liidu laos

à 25 krooni tükk.

Tagavara filtrid á 3 krooni tükk.

Hüdropuldid

Tule alguses on kõige hõlpsam
tuld kustutada hüdropuldiga.

Tuletõrjed, kandke hoolt et igas külas,
igas talus, igas majas oleks hüdropult.

Tuletõrje Liidu laos on neid igal ajal saada.

Hinnad:

Kr. 35.— kuni kr. 40.—

Tuletõrje Teated

Üleriiklise
Tuletõrjeliidu
väljaanne.

Vastutav toimetaja

A. PIRKER

TULETÖRJE TEATED

Kuukiri.

Toimetuse ja talituse Tallinnas, Pikk t. nr. 43.

Tel. 579. Äritunnid k. 1/29 h. — k. 4 p. l.

Aadress igasugustele saadetistele: Tallinna, Pikk t. 43, Kuukiri „Tuletõrje Teated“.

Tellimishind: aastatellijatele, kes tellimishinnas ette tasuvad 1 kr., teistele 1 kr. 20 senti.

Vastutav toimetaja A. Pirker.

Väljaandja: Üleriikline Tuletõrje Liit.

Kuulutuste hind (krooni).

	1 lhk.	1/2 lhk.	1/4 lhk.	1/8 lhk.
Kaane väliskülj ja teksti keskel	45	23	12	6
Kaane sisekülgedel	37	19	10	5
Teksti järele	30	15	8	4

Hinnaalandus kuulutuse ilmumisel järjest 3—5 korda 5%
6—11 korda 15%, ja 12 korda 25%.

Nr. 12 (71).

DETSEMBER 1930.

8. aastakäik.

Sisu:

Kõigile Tuletõrje Teated lugejatele ja tellijatele. — Meie linnade tuletõrje 1929. a. Väljavõte tuletõrje instruktori novembri kuu aruandest. — Kuiv tulekustutus viis tuletõrjes. — Tuletõrje kursus Lihulas jne.

*Kõigile tuletõrje ühingutele ja kõigile
kaasvõitlejatele tuletõrjujatele soovib*

**rõõmsaid Jõulupühi ja
õnnelikku Uut aastat**

Eesti Tuletõrje Liidu Juhatus.

Kõigile „Tuletõrje Teated“ tellijatele ja lugejatele.

Aasta jõuab lõpule. Täna numbri-
ga lõpeb 1930. a. „Tuletõrje Teated“
aastakäik. **Nüüd on tarvis ajaviit-
mata uuendada „Tuletõrje Teated“
tellimisi — 1931. aasta peale.**

„Tuletõrje Teated“ on Eesti Üleriik-
lise Tuletõrje Liidu ja sellega ühtlasi
terve Eesti tuletõrje pere häälekandja.
„Tuletõrje Teated“ tahab olla sidemeks
Liidu ja tema liikmete vahel, tahab
ühendada kõiki Eesti tuletõrjujaid üheks
tuletõrje perekse, kellel silmas ainult
üks siht — tuletõrje kõrge ja puhas
ülesanne — aidata oma ligemisi,
häda ja õnnetuse puhul, kaitsta
oma ligemise elu ja vara.

„Tuletõrje Teated“ tahavad kõigile kaa-
saaidata selles suures ja tähtsas töös
„Jumala auks ja ligemise kasuks“.

„Tuletõrje Teated“ toovad tulevikus,
nagu senigi kõik Tuletõrje Liidu juha-
tuse otsused, aruanded Liidu tegevus-
est, teateid tuletõrje alalt.

Samuti toovad sõnumeid ja kirjel-
dusi üksikute tuletõrje ühingute tegevusest,
võitavae osa nende rõõmudest,
tunnevad kaasa nende muredele.

„Tuletõrje Teated“ toovad kirjeldusi
ja sõnumeid teiste maade tuletõrje kor-
raldustest ja tegevusest.

„Tuletõrje Teated“ püüavad valgus-
tada kõiki tuletõrje ellu ja tulekait-
sesse puutuvaid küsimusi, tuues kir-
jeldusi kõigilt aladelt, mis aga puudu-
tavat tuletõrjesse kuuluvaid asju ehk
olusid.

Et „Tuletõrje Teated“ neid oma üles-
andeid korralikult täita saaks, selleks pa-
lub ta kõiki tuletõrje tegelasi teda
toetada kaastööga, sõnumite, kir-
jelduste ja piltide saatmisega ning
kõige pealt tellimisega.

**Kõik tuletõrje ühingud, Liidu liik-
med, on põhikirja järel kohustatud
tellima oma häälekandjat „Tule-
tõrje Teated“. Sellepärast jätkab
„Tuletõrje Teated“ toimetuse lehe
saatmist kõigile tuletõrje ühingu-
tele, samasuguses eksemplaride
arvus, nagu nad tellisid ja said
lehte 1930. aastal.**

**Iga tuletõrje ühing peab tellima
vähemalt kolm eksemplari „Tule-
tõrje Teateid“. Miks just kolm,
sellest oleme kirjutanud juba varemalt:
Üks eksemplar läheb tuletõrje ühingu**

esimehele, teine tuletõrje peamehele,
kolmas jääb ühingu kantseleisse asja-
ajajale. See on kõige vähem arv,
mis üks ühing „Tuletõrje Teateid“ tellib.
„Tuletõrje Teated“ peaksid käima aga
igale tuletõrjujale, vähemalt igale jaos-
konna juhile ehk ülemale.

Tuletõrje Liit on „Tuletõrje Teated“
tellimise hinna nii odava määranud, et
lehetellimine kellegile raskusi ei
tee. Tuletõrje Liit ei anna välja oma
häälekandjat äriotstarbel, raha teeni-
miseks. Ta maksab lehele juure, kuid
oma ajakiri on hädatarvilik ja ilma
ajakirjata oleks võimatu läbi saada.

**„Tuletõrje Teated“ tellimise hin-
naks on üks kroon aastas, kui tel-
limine on „Tuletõrje Liidule“ ära-
saadetud 1. veebruariks. Kui telli-
mine hiljemaks jääb, ehk arve peale
tellitakse, siis on hinnaks 1 kr. 20
senti aastas.**

Kõik ühingud kes rohkem ek-
semplare soovivad, kui kolm, ehk
oma eksemplaride arvu muuta sooviv-
vad, **palume sellest viibimata tea-
tada.** Siis veel üks palve: **Saatke
oma täpne aadress.** Maale on asu-
tatud ja asutatakse ühtelugu juure uusi
postiagentuure. **Teatage meile teie
kõige lähem postkontor ehk posti-
agentuur.** Kui on õige ja täpne
aadress, siis tulevad lehed korra-
likult ja täpselt kätte. **Saatke vii-
bimata oma täpsed ja õiged aad-
ressid!**

Paljud ühingud lasevad saata „Tule-
tõrje Teated“ oma ühingu üksikute
liikmete nimel ja aadressil. **Neid
tellimisi palume viibimata uuendada,
juba nüüd kohe, aasta lõpul ehk
uue aasta algul.** Lehetoimetuse ei või
teada, missugustele üksikutele ühingu
liikmetele „Tuletõrje Teateid“ edasi
saata. Mõni liige on ehk oma aadressi
muutnud, teise kohta elama asunud.
Mõni ehk loobub tellimisest, mõni uus
tellija tuleb juure. Kõik see on toime-
tusele teadmata, sellepärast **palume
viibimata sarnaseid tellimisi uuen-
dada.**

Möödunud aastal pahandasid mõned
tuletõrje ühingu liikmed, et neile ei
saadetud „Tuletõrje Teateid,“ kuid
nende tellimised jõudsid toimetusesse
alles mitu kuud hiljem, sellest tuli viivi-

tus, mis ei rippunud mitte ära „Tuletõrje Teated“ toimetusest.

Teatame kõigile tuletõrje ühingu-tele ja üksikutele „Tuletõrje Teated“ tellijatele, et uuel, — 1931. aastal saadetakse „Tuletõrje Teated“ ainult neile, kelle tellimine meile aegsasti kätte saadatud. **Ilma tellimata meie ei saa kellegile üksikule isikule lehte saata.** Sellepärast **uuendage viibimata oma tellimisi ja ühingud saatke kohe oma liikmete tellimised edasi**, siis eitule lehe saatmisel vahet.

„Tuletõrje Teated“ toimetused on saatnud „Tuletõrje Teated“ kõigile valla-alevima- ja linna-valitsustele ja kindlustusseltsidele, vaatamata sellele peale, kas need asutused ajakirja tellisid või mitte.

Kõigile omavalitsustele (olgu see valla-alevi- maa- ehk linnavalitsus) on tuletõrje üheks tähtsamaks alaks, mida omavalitsused kohustatud on korraldama ja toetama.

Sellepärast arvab „Tuletõrje Teated“ toimetused, et omavalitsused on huvitatud tuletõrje asjust, neile on soovitatav ja kasulik olla kursis tuletõrje korraldusega, tuletõrje arenemisega ja Tuletõrje Liidu tegevusega ja seda saavad nad kõige paremini „Tuletõrje Teatede“ läbi, mis on ainukene tuletõrje ajakiri Eestis ja kogu meie tuletõrje häälekandja.

„Tuletõrje Teated“ hind on äärmiselt väike, ainult 1 kroon kui lehe hind tasutud 1 veebruariks ja 1 kr. 20 senti kui tellitud võlgu ehk pärast 1 veebruari. See väike summa eitee ühelegi omavalitsusele raskusi.

Eesti tuletõrje huvides ja Eesti omavalitsuste huvides (nende mõlemate huvid on ühised) loodab „Tuletõrje Teated“ toimetused, et ükski omavalitsus pahaks ei pane, kui neid palutakse tasuda varemalt saadatud ajakirja tellimise hinda. Ühtlasi palub „Tuletõrje Teated“ toimetused kõiki omavalitsusi ka edaspidi meie ajakirja oma tellimistega austada.

Kõik omavalitsused saatke kohe „Tuletõrje Teated“ tellimine ära, võimalikult juba ennem 1. veebruari 1931. a.

Kindlustusseltsid peaksid eriti huvitatud olema tuletõrje tööst. Tuletõrje ja kindlustusseltsid peavad töötama käsikäes, Tuletõrje on see alus,

või vundament, mille peale kindlustusseltsid oma hoone püstitavad. Mida paremal järjel on tuletõrje, mida kiiremalt ta oskab töötada tulekahjude likvideerimisel, seda kasulikum see on kindlustusseltsidele. Sellepärast on loomulik ja enesestki mõistetav, et kindlustusseltsid tellivad „Tuletõrje Teated“, et jälgida Tuletõrje Liidu tegevust ja kogu meie tuletõrje arenemist ja edenemist. Meil ei tohiks leiduda ühtegi kindlustusseltsi, kes äraütleks „Tuletõrje Teated“ tellimisest. Sellepärast jätkame ka edaspidi „Tuletõrje Teated“ saatmist kõigile kindlustusseltsidele. Kuid sellegipärast palume, et **kõik kindlustusseltsid omalt poolt tellimised aegsasti ära saadaksid ja oma täpse aadressi teataksid.**

Nagu varemalt, nii jätkab toimetused „Tuletõrje Teated“ saatmist maksuta kõigile riigi keskasutustele, politsei prefektidele ja komissaridele ja kõigile raamatukogudele ning ajalehtedele. Valitsuse asutustele ja politseile saadame oma ajakirja selleks, et nad võiksid kursis olla tuletõrje tegevusega, sest see tegevus sünnib riigi ja rahva huvides. Samuti seisavad valitsuse asutused ja politsei valvel rahva huvide eest. Ajalehtedele ja raamatukogudele saadetakse „Tuletõrje Teated“ propaganda mõttes. Mida meie aga kõigile austatud lugejatele eriti südame peale paneme: **Lugege „Tuletõrje Teateid“.** Tutvunegenende mõtetega, mis seal ette tuuakse, vaielge vastu, kui teie ei ole nendega päri. Saatke meile ka oma soovisid ja mõtteid lehe sisu jne. kohta. Mida lähem kontakt toimetuse ja lehelugejate vahel, seda paremini suudame üksteisest arusaada ja edasiviia seda ühist asja mis meile kõigile kallis.

Lugege „Tuletõrje Teateid“, soovitage neid ka oma kaasvõitlejatele. Ei tohiks olla ühtegi tuletõrjujat, kes ei loeks „Tuletõrje Teateid.“

Veel kord lõpuks:

Uuendage ajaviitmata oma tellimisi!

Jääme lootma, et kõik ühingud, omavalitsused, kindlustusseltsid ja üksikud tellijad aegsasti oma tellimised uuendavad ja hulga uusi tellimisi juure toovad.

Kõigile „Tuletõrje Teated“ lugejatele rõõmsaid Jõulupühi ja õnnelikku uut aastat soovides

„Tuletõrje Teated“ toimetused.

Meie linnade tuletõrje 1929 aastal.

Eesti vabariigis on 18 linna. Nendes töötasid 1929 aastal 26 vabatahtlikku tuletõrje ühingut, 11 vabrikute tuletõrje komandot, 3 sõjaväelist tuletõrje komandot ja 2 riiklist elukutselist lentsalka ja 2 linna palgalist tuletõrjet.

Vabatahtlikkudest tuletõrje ühingu- test on kõige vanem Tallinna Mustapeade tuletõrje, kes loeb oma asutamise aastaks 1788 a. ja on sellega töötanud juba 142 aastat. Üheksa linna vabatahtlikku tuletõrje ühingut on üle 60 aasta, 5 üle 50 aasta, 4 üle 30 aasta ja 4 üle 20 aasta töötanud. Kõige nooremaks linna vabatahtlikuks tuletõrje ühinguks on Tallinna Kopli vabatahtlik tuletõrje ühing, mis asutatud 1926 aastal.

Nendel linnade vabatahtlikkudel tuletõrje ühingutel oli 1929 aastal tegev liikmeid 4850, auliikmeid 180, toetajaid 1750. Kui vabatahtlikkude tuletõrjete tegevliikmete hulka arvata ka vabrikute tuletõrje tegevliikmed, palgalised linna ja teised tuletõrjujad, siis on kokku meie linnades 5250 tegev tuletõrjujat, peale selle auliikmed ja toetajad liikmed, nii et linnade tuletõrje peres on kokku üle 7000 tegelase. Liikmete arvu poolest on kõige suurem tuletõrje ühing Tartu 566 liikmega (siin hulgas 22 muusikanti). Tartule järgneb Tallinna 461 liikmega, Rakvere 403 l., Nõmme 346 l., Pärnu 319 l., Viljandi 274 l., Valga 248 l., Võru 236 l., Kuresaare 228 l. Kõige rohkem toetajaid liikmeid on Narvas. Narva kolmel tuletõrje ühingul on kokku 657 toetajat liiget, nendest mitmed igas kolmes ühingus ja peale selle veel ühel ühingul 70 liikmeline naisosakond. Rohkesti toetajaid liikmeid on ka Rakveres, kus viimasel ajal on asutatud veel uus Tuletõrje Toetajate Selts. Tartus, Tapal, Tallinnas on toetajaid liikmeid üsna vähe. Tallinna vabatahtliku ühingu liikmete nimekirjas neid ei olegi.

Tallinnas on 6 vabatahtlikku ühingut, Narvas neli, nendest üks Sanitaar Tuletõrje, mujal linnades ainult üks. Türi vabatahtliku ühingu osakonnana töötab Türi vabriku tuletõrje komando.

Palgalised linna tuletõrje komandod on Tallinnas ja Tartus. Vabrikute tuletõrje komandosid on Tallinnas 6, Narvas 3, Türil ja Valgas kumbagis 1.

Linnade vabatahtlikud tuletõrje ühingud on kõik elujõulised ühingud. Nende võlgadeta varandus on ümmarguselt 900.000 krooni. Võlgasid on ainult kümnel ühingul, kokku 90.000 krooni. Kümnel ühingul on oma ruumikad seltsimajad, kõigil korralikud pritsimajad, kas oma ehitatud, ehk linna poolt tarvitada antud.

Linnade vabatahtlikkude tuletõrje ühingute aastane sissetulek oli 1929 a. ümmarguselt 210.000 krooni. Sissetulekust on kõige suurem summa linna omavalitsuste toetus, mis kokku teeb välja 40.000 krooni. Kõige suurema summa vabatahtlikule tuletõrje ühingule toetuseks maksab Pärnu linn, selle järele Tartu siis Tallinn. Kindlustus- seltside toetus linna ühingutele oli 1929 a. ümmarguselt 6500 krooni, seega võrdlemisi õige tagasihoidlik summa. Korjandustest ja annetustest said linna tuletõrjed 1929 a. 25.000 krooni, pidudest ja loteriidest 20.000 krooni, liikmemak- sudest 5.000 kr. Laenati tehti 30.000 krooni. Laenusid tehti peasjalikult uute majade ehitamisel ehk uute tule- kustutus abinõude muretsemisel. Siis said tuletõrjed sissetulekuid veel valve- korral käimise tasuks ja mitmesugus- test allikatest.

Väljaminekutega on tuletõrje ühin- gud kaunis tagasihoidlikud olnud. Püütakse majapidamist nii korraldada, et tegevuse aasta lõpeks ülejäägiga ja pea kõigil see lõpeb ka ülejäägiga, ainult üksikutel kordadel, kus on erakorrali- sed suuremad väljaminekud, nagu majaehitamine või uue suurema pritsi ostmine, on tegemist puudujäägiga. Suuremaks väljaminekuks on uute tule- kustutus abinõude muretsemiseks väl- jaantud summad. Selleks anti 1929 aastal välja üle 36.000 krooni. Palka- deks makseti 11.500 krooni. Peale selle muud jooksvad kulud jne.

Viieteistkümnel tuletõrje ühingul on oma liikmete jaoks asutatud matuse- kassad, kust surma läbi lahkunud tule- tõrjujate perekondadele antakse matuse raha. Kõik linnade ühingud võtavad oma liikmete matustest osa, määrates neile viimase auavaldmiseks tarviline arv komando esindajaid.

Linnade 26 vabatahtlikul tuletõrje ühingul on kokku 96 käsipritsi, 23 moo-

torpritsi, 14 autopritsi, 15 aurupritsi, 5 mitmesugust autot, siis veel suur hulk väiksemaid käsitulekustutajaid, keemilisi kustutajaid jne., tarviline arv redelid. Suurematel ühingutel on mehaanilised redelid. Pritsid on küllaldaselt varustatud tarviliku arvu voolikutega.

Kui siia juure arvata veel vabrikute ja elukutseliste komandode auto-, mootor- ja käsipritsid, siis on linnades kokku 110 käsipritsi ja 48 mootor- ja autopritsi, ning mitu riistade- ja meeskonna autot. Küllalt aukartust äratav kogu tulekustutus abinõusid. Kui aga meie linnade tuletõrje varustust võrrelda naabrimaade: Saksa, Ungari, Rootsi ja Soome linnade tuletõrje varustusega, siis on meil veel palju teha, et neile järele jõuda. Kuid ühe asja poolest oleme neist siiski ees. Meil on rohkem vabatahtlikke tuletõrjujaid ja meil tehakse hoolega tööd, et tuletõrje korraldust aja kõrgusele viia, nii et jõuame ka teistele järele.

Kõigil tuletõrje ühingutel linnades on kavatsuseks täiendada oma tuletõrje abinõusid. Mitmed viisid tänava aasta jooksul juba täide oma kavatsused, ostsid juure uusi mootor-ehk autopritse. Peaasjalikult muretsetakse auto alus ja ehitatakse selle peale aja ja olude kohane tuletõrje auto mootorpritsiga, veepaagiga jne.

Oma kavatsustest 1930 aastaks nime-tavad linnade ühingud järgmist:

Haapsalus teeb tulekustutamisele raskusi mõnes linnaosas veepuudus, sellepärast kavatsetakse muretseda autopritsi veepaagiga.

Samasugune kavatsus on Kuresaare vabatahtlikul tuletõrje ühingul, sest ka Kuresaares teeb tulekustutamisele takistusi veepuudus.

Narva Jaanlinna vabatahtlik tuletõrje ühing muretses 1929 a. mootorpritsi ja kavatseb muretseda edaspidi auto.

Narva linna vabatahtlik tuletõrje ühing kavatses muretseda auto shassi ja selle ümberehitada tuletõrje autoks. Varemalt muretsetud mootorpritsile kavatseti ehitada talveks regi.

Nõmme ühingul on kavatsus muretseda veel teine autopritsi, sest piirkond on laialdane.

Pärnus kavatseti (ja see kavatsus viidi ka tänava täide) osta Chevrolet auto shassi ja sellele ehitada autopritsi veepaagiga (1100 liitriise vee mahutusega) ja „Amag-Hilperti“ tuletõrje pum-

bag. Pärnu ühing ehitas 1929 a. juure 2 veebasseini, kust tulekahju kordadel saab vett.

Rakvere ühing kavatses ehitada Chevrolet aluse peale veepumba, nii et sellega oleks Rakveres kokku kolm autopritsi 2 veepaagiga. Samuti otsustati üks käsipritsi ümberehitada mootorpritsiks.

Ehitati juure üks maaalune vee bassein.

Tallinna vabatahtliku ühingu 1929 a. kavatsus viidi 1930 a. läbi: osteti kolm autoalust ja asetati nende peale mootorpritsid, nii et edaspidi on igal Tallinna pritsijaoskonnal oma auto mootorpritsiga.

Tallinna Sadama ühing otsustas juure osta mootorpritsi, mis teostati 1930 a. ja ehitab sellele autoaluse.

Tartu vabatahtlik ühing muretses veemuretsejatele, aurujaoskonnale ja päästjatele autod. Veemuretsejate auto on varustatud mootorpumbaga ja teiste tarviliste abinõudega, et võimalik oleks vett anda kaugemalt.

Tapal on kavatsus muretseda autopritsi veepaagiga.

Samasugune kavatsus oli Valgas, kes omale tänava muretses auto veepaagiga. Valga ühingul on kavatsus veel muretseda suitsumasikesid, helgheitja ja pump, mida saaks käima panna auto mootoriga.

Viljandi kavatses juure muretseda ühe mootorpritsi.

Võru vabatahtlik tuletõrje muretses omale 1929 a. autopritsi veepaagiga.

Nii näeme, et kõikidel linnaühingutel on tuletõrje abinõude muretsemises üks seisukoht: muretseda autopritsi veepaagiga. Kõige odavamalt saab selle, kui ostetakse autoalus ja ehitatakse see vastavalt ümber. Niisugused „lõökautod“, kus pritsil on omast käest kohe vesi kaasas, ongi moodsamad ja ajakohasemad tuletõrje abinõud.

Tulekahjust teadaandmiseks on igas linnas peale telefoni tarvitusel kas elektri häirekellad ehk tarvitatakse selleks pasunaid, kiriku kellasid, vabriku vilesid jne. Üldse tarvitatakse kõiki võimalikke häire ja signaal vahendeid.

Linna ühingud annavad abi ka maale. Nii on Tartu ühing 7 korda, Rakvere 4 korda, Tapa 1 kord, Tallinna ja Nõmme ka paar korda linnast välja sõitnud, maale, tuldkustutama. Valga vabatahtlik ühing on abiannud ka Läti Valgas.

Kõike kokku võttes võib öelda, et meie linnade tuletõrje ühingud on 1929 aasta jooksul tugevamaks läinud, nende tulekustutus abinõud on täienenud. Meeskonna teadmisi on täiendatud harjutustega ja üldmanöövrtega, mida kõik ühingud on korraldanud ja millest meeskond on hoolega osavõtnud.

Lõpuks peab tähendama, et käesolevas kirjelduses toodud arvud on võetud ümarguselt, sellepärast et ka meie linnade ühingud, kuigi juba vanad ja kogenenud ühingud, ei saada Tuletõrje Liidule korralikult oma aruandeid. Mõne linna ühingu 1929 a. aruanded puuduvad veel praegu juhatusel. Siseministeeriumi poolt on aruande

vorm kinnitatud ja kui kõik ühingud oma aruanded selle vormi järele kokku seaks, oleks võimalik teha ka täpseid arvulisi ülevaateid. Nüüd pole see võimalik, sest saadetud aruanded on mitmesuguselt kokku seatud, on ühes ehk teises asjas puudulikud. Meie soov oleks, et 1930 a. aruanded võimalikult ühtlaselt, ministeeriumi poolt kinnitatud vormi järele kokku seataks ja et kõik ühingud võimalikult kohe peale aruande kinnitamist need saadaks ka Tuletõrje Liidu juhatusel, nagu seda nõuab Liidu põhikiri. Aruannete järele saab täpse pildi meie tuletõrje ühingute seisukorrast ja arenemisest.

Väljavõte tuletõrje instruktori novembri kuu aruandest.

1. ja 2. novembril korraldas instruktor Puiatu tuletõrje ühingule Viljandimaal kursuse, millest osavõtsid 60 liiget 4 käsipritsiga. Peab tähendama, et pritsidel oli vähepoole voolikuid. Osavõtmine kursusest oli rahuloldav.

8. ja 9. novembril korraldati kursus Narva-Jõesuus, Kutsutud olid osavõtma peale Narva-Jõesuu tuletõrje veel Kudruküla ja Fitinka tuletõrjed, kuid Kudruküla tahab oma tegevust likvideerida ja Fitinka ei saanud tulla. Kursusel selgus, et Narva-Jõesuu tuletõrje abinõud — 4 rat. vankril käsiprits, samasugustel vankritel auru- ja mootorpritsid on liig rasked tarvitamiseks Narva-Jõesuu liivastel uulitsatel, niisama ka liivastel jõe ja mere kaldal. Voolikuid kuivatatakse seal väljas vabaõhus vihma ja päevapaistel, mis oma kahjulikku mõju avaldamata ei ole jätnud. Tuleks tingimata loobuda postide otsas voolikute kuivatamisest ja selleks kasutada pritsikuuri torni.

Kursusest Einmanni tuletõrjele Järvemaal 6. nov. võtsid osa 30 liiget ja avaldasid suurt huvi harjutustel ja kursusel.

Kursusest Eidaperes — Pärnumaal — 23. ja 24. nov. oli osavõtmine Eidapere ja Kaisma tuletõrje poolt väga elav.

Suure lumetormi peale vaatamata olid peaaegu kõik tegev liikmed välja tulnud. Ootamata tuletõrjete ülevaatusel 11 kohas, Viljandis, Järva-, Tartu- ja Virumaal selgus, et kahes kohas olid pritsid külmetanud, ühes kohas ei töötanud prits, oli viimasel tulekahjul muda sisse tõmbanud ja puhastamata jäänud. Peale seda oli imevooliku vasksõelal liig suured augud, kust peale muda isegi väiksed kivid sisse pääsenud olid, ühel pritsi kuuril puudus põrand ja lagi, seinad on pindlaudadest ehitatud, lasevad läbi niiskust ja selle tõttu olid voolikud niisked ja puldan veeämbrid mädanenud.

Pärnumaal, ühes suuremas alevikus, oli tuletõrje registreeritud juba aasta 2 eest, kuid tegevust ei olnud ta veel kuni novembri lõpuni alanud, ehk temal küll võimalused — liikmed ja raha olemas. Lubati veel käesoleval aastal tegevust alata, sest selles omavalitsuse piirkonnas puudub veel tuletõrje, mis nõutav tuletõrje seaduse põhjal.

Virumaal, Undla vallas, asutati neljas tuletõrje — Imastu vabatahtlik tuletõrje, tema koosolekul 30. nov. s. a. andis instruktor seletust tuletõrje abinõude muretsemise kohta.

Kuiv tulekustutus viis tuletõrjes.

Vaatamata selle peale, et uuemal ajal püütakse tulekustutamisel vett tarvitada ökonoomiliselt (vähem vett aga hästi tugeva rõhu all), et ära hoida vee-
kahjusid, on need siiski küllalt suured. Sellepärast on rahvamajanduslisest seisukohast vaadates tarvilik, otsida teisi kustutamise viise.

Ungari ülemaalse Tuletõrje Liidu ülemsekretär Aleksander Nagy avaldab selle küsimuse kohta järgmisi mõtteid:

Vee tarvitus puu põlemisel on järgmine: 40% läheb tule kustutamiseks, 40% võtab puu omale sisse, 20% jookseb maha. Kui on tegemist tugevate ja kõvade puust ehitustega, siis imbub vähem vett sisse, rohkem jookseb maha. Kahju on vee läbi enamasti suurem, kui tule läbi. Kauplustes ja ladudes, kus teatud kaubad on tihedalt mahutatud riulitesse, on kahju tule läbi sagedasti ainult 10—6%, vee kahju aga 90—94%.

Sellest on möödunud juba 40. aastat, kui vana meister, keemilise käsitulekustutaja leidur, Conrad Gautsch Münchenist, keemilist tulekustutus viisi tulevikus ka suur tulekahjude vastu võitlemises tähtsaks pidas. Tema mõttes natrium-karbonaati, mis, kui seda 0,4 atmosfäärilise õhurõhuga tulise keha vastu paisata, tekitab sõehapet. Ühes kilogrammis natrumkarbonaadis peitub 146 liitrit sõehapet. Kinnises ruumis mõjub see kui tulekustutaja kõige parema tagajärjega.

Kuna linnades 80% tulekahjudest on sisemised tulekahjud, siis on selle juures umbes 25% kahjust tule läbi ja 75% vee läbi, siis on selge, et kuival tulekustutus viisil on tähtsust.

Gautsch tegi katseid ka suuremate tulekustutus abinõudega. Ta sulatas natrum-karbonaadi vee sees ja juhtis saadud segu pritsi voolikute kaudu tule pesa peale. Kustutus tagajärg oli rahuldav, kuid segu mõjus hävitavalt voolikute peale. Sellepärast jäi see asi soiku ja kuiva kustutus viisi tarvitati ainult väikeste käsikustutajate juures.

Budapesti tuletõrje ülem Kornel Szilvay võttis Gautschi meetodi uuesti käsile, muutes seda nii, et natrum-karbonaati mitte üles ei sulatanud, vaid

juhtis seda kuiva pulbrina voolikute kaudu tule peale.

Kustutamise tagajärjed olid hiilgavad. Suvest 1928 a kuni 21. veebruarini 1930 a. oli 30 tulekahju, kus sai tuli kustutatud kuiva meetodi järele. Vee kahjusid sai selle juures ärahoitud 1.500.000 pengö väärtuses. Tulekahjude hulgas oli 3 katusekorra põlemist, seal hulgas asus üks kunstniku ateljee. Pildid jäid täielikult rikkumata.

Nüüd on selle peale tähelepanu pööratud ka Viini tuletõrje, kes saatis oma tuletõrje tegelased Budapesti asjaga tutvunema. Viini tuletõrjel on kavatsus täiendada oma tuletõrje riistade kogu ühe kuiv-tulekustutajaga, millel on pulbri katel mahutusega 500 kilogrammi.

Budapesti tuletõrjes tarvitusele võetud universaal kuivtulekustutaja on nii väljaehitatud, et pulbri katla külge on asetatud mootor kõrgerõhu tsentrifugaal pumbaga. On kaks voolikut, üks algab pumba juurest, teine pulbri katlast. Peale selle on tuletõrjel veel tagavaraks sõehape kolbed ja on võimalik valmistada ka sõehape lund. Samuti on kavatsus muretseda tetrakloor sõehape kustutus sisseseade. Üks õhupuhastamise sisseseade on selleks määratud, et kohe peale tulekustutamist suitsu kõrvaldada ja nii ka suitsukahjude eest hoiduda.

Kuivtulekustutus riistade tarvitamiseks on rohkesti väljavaateid. Neil oleks suur tähtsus [veevaestes kohtades ja veekahjude ära hoidmine tähendaks suurt kokkuhoidu kindlustajatele.

Budapesti 30 tulekahju juures oli pulbri tarvituse kulu ainult 1400 pengöt. Tuleläbi sündis kahju 237.900 pengöt kui aga tuld oleks kustutatud veega oleks veekahju olnud 1.500.000 pengöt. Nüüd jäi see täiesti ära.

Üks universaal Budapesti kuivtulekustutaja läks maksma 100.000 pengöt. Autoshashi on 100 hobuse jõuline. Pulbri katla mahutus 1000 kilogr. pulbrit.

Viini tuletõrje muretsseb omale poole väiksema kuivkustutaja 500 kilogrammilise katlaga.

Suurlinnades, kus on palju kunstiateljeesid, muuseumid, raamatukogusid ja arhiivisid on kuivtulekustutaja tin-
gimata tarvilik kustutusabinõu.

Tuletõrje kursus Lihulas ja uute tuletõrje ühingute asutamine Lihula ümbruses.

Tuletõrje Liidu juhatusel avaldati soovi korraldada kursust Lihula ja tema ümbruskonna tuletõrjetele ja uute tuletõrjete asutamise koosolekuid Paadremaa, Saulepa ja Paatsalu valdades, kus veel puudusid tuletõrje ühinged.

Selleks sõitis instruktor A. Pirker 26. oktoobril hommiku vara Lihulast, kuhu ta eelmisel päeval jõudnud, ühes Lihula tuletõrje esimehega, kohaliku politsei komisari hra I. Penderiga ja aupeamehe hra E. Fabriciusega Paadremaa vallamajasse, kuhu kell 10 e. l. olid kokku tulnud 46 kodanikku. Pärast instruktori seletuse kõne tuletõrje tähtsusest ja ülesannetest, otsustas koosolek ühel häälel asutada Paadremaa vabatahtliku tuletõrje ühingu. Põhikirja kava sai ettelõetud, täiendatud ja allakirjutatud registreerimiseks.

Sealt sõitis instruktor eelpool nimetatud kaaslastega Varbla põllumeeste seltsimajasse, kuhu kokku olid palutud Saulepa valla elanikud. Ilmunud oli 30 meest. Ka seal sai pärast instruktori kõnet otsustatud asutada Varbla vabatahtlik tuletõrje ühing, põhikiri ja registreerimise avaldus kokkuseatud ja allakirjutatud.

Pärast seda läks sõit edasi Paatsalu vallamajasse, kuhu kokku olid palutud kodanikud Paatsalu vabatahtliku tuletõrje avamise koosolekule. Põhikiri oli juba asutajate poolt registreeritud. Pärast instruktori avamise kõne ja hra Penderi ja hra Fabriciuse tervituste ja seletuste määrati kindlaks sisseastumise ja liikme maksud ja võeti vastu uue ühingu liikmeteks 17 m., valiti põ-

hikirjas ettenähtud korras juhatus ja revisjoni komisjon.

Seega algas Paatsalu tuletõrje oma tegevust. Hilja õhtul jõudsid instruktor ja kaaslased Lihula tagasi, kus järgmisel päeval kell 10 hom. algas kursus. Ilmunud olid Lihula tuletõrjest 60 m. ja esitajad Veltsa, Kirbla, Massu, Paatsalu, Varbla ja Paadremaa tuletõrjedest. Pärast praktilist harjutust riistadega ja võistlust kiires veeandmises korraldas instruktor loenguid teorias, äraseletades mitmesuguseid arusaamatusi seaduste ja määruste kohta, andes juhatus tuletõrje taktikas ja distsipliini kohta. Loengutele järgnesid läbirääkimised, millest asjalikult ja elavalt osavõtsid tuletõrjujad.

Koosoleku jaoks oli Lihula tuletõrje oma ruumid annud ja vahe ajal muretsetes ta ka koosolijate kehakinnituse eest.

Lihula tuletõrje on üks vanematest tuletõrjedest Eestis, (pühitseb 1931. a. oma 55 a. tegevusjuubelit), mitte ainult Lihulas vaid ka ümbruses, sest temal on ümbruses 5 osakonda. Ühingul on oma seltsimaja, mootorprits ja 9 käsipritsi. Meeskond on hästi väljaõpetatud ja distsiplineeritud ja eeskujuks kogu ümbruskonna noortele tuletõrjetele.

Palju tänu võlgneb tuletõrje oma juhtidele, iseäranis oma esimehele hra Penderile, kauaaegse peamehele ja nüüdse aupeamehele hra Fabriciusele ja praeguse peamehele hra Kase'le ja peab lootma, et ta ka edaspidi saab edukalt töötama oma vilunud tegelaste juhatusel.

A. P.

Uued Liidu liikmed.

Liidu juhatusel koosolekul, 11. detsembril võeti Liidu liikmeteks vastu järgmised tuletõrje ühinged:

1. Vilo küla vabat. tul. ü. Petserimaal
2. Mäe valla " " " " "
3. Imastu " " " Virumaal
4. Iisaku " " " " "

5. Alajõe " " " Virumaal
6. Sutlepa " " " Läänemaal
7. Laitsna " " " Võrumaal
8. Torgu " " " Saaremaal
9. Kamali " " " Pärnumaal
10. Vääna " " " Harjumaal

Martin Eikermann. †

14. novembril suri Narva Peetri tuletõrje ühingu esimees M. Eikermann südame-nõrkusesse. Kadunu oli tuntud Narvas kui agaramaid seltskonna tegelasi. Ükski seltskondlik ettevõtte ei sündinud temata, kõikjal nähti hr. E. tüsedat kogu. Kadunu teened Narva Peetri tuletõrje ühingu vastu on unustamatud. Narva seltskonda ja tuletõrje peret on tabanud ränk kaotus. Tühi koht on jäänud järele. Olgu kodumaa muld sulle kerge.

Martin Eikermann on sündinud 22. detsembril 1865 a. Vana-Sõtke külas, Virumaal. Meheesse jõudes asus ta elama Vene-

maale, kuid kaugel kodurahvast, ta ei väsinud siiski hoolitsemast, et oma lastele Eestikeelset haridust anda, saates lapsed Tartu kooli.

Maailmasõja lahti puhkedes hr. E. kolis ühes perekonnaga 1915 a. Narva. Siit peale näemegi h. E. agaralt kaasa töötavat kohalises heategevais ja seltskondlises organisatsioones.

Hr. E. kuulus isamaalise koondise — kaitseliidu Narva veteraanide ringi liikmete hulka. Ta omas teenete eest kaitseliidu valgeristi, „Ühistöö“

pärandatava hõberinnamärgi ja tuletõrje alal teise järgu hoolsusristi.

Muudatused Tartu vabatahtliku tuletõrje juhatuses.

Hiljuti lahkusid tervislistel põhjustel kauaaegsed luugupeetud aurujaoskonna juhid: jaoskonna ülem Paul Hackenschmidt ja tema abi Gustav Peterson oma ametist. Tartu tuletõrje perel on raske lahkuda neist armsatest kaaskõllejatest, kes oma truu kohusetäitmisega eeskujuks olid ja kõigi austuse ning lugupidamise võitsid. P. Hackenschmidt on 42 aastat töötanud Tartu tuletõrjes, olles 6 aastat jaoskonna ülema abiliseks ja 32 aastat aurujaoskonna ülemaks. Kui osav juht, oskas ta eeskujulikult kasvatada oma jaoskonna meeskonnas huvi ja vaimustust tuletõrje asja vastu. Tuleõnnetuste kordadel oskas ta oma aurupritse paigutada ikka otstarbekohaselt ja suutis oma voolikutega anda ka kaugemalt vett, mille läbi aastate jooksul võimalik oli edukalt võidelda lugematute suur tule-

kahjude vastu. Hackenschmidt kõrval seisis sama truult G. Peterson, kellel varsti 50 aastat täis saab tuletõrje ridades olla, sellest 32 aastat aurujaoskonna ülema abina. Vaatamata oma 74 aasta peale, oli Peterson kuni viimase ajani alati väljas, olgu see tulekahju, harjutus ehk koosolek.

Möödunud aastal valis Tartu vabatahtlik tuletõrje need vanad veteraanid, arvestades nende suurte teenetega, oma auliikmeteks. Nüüd valis aurujaoskond neid oma auülemateks, õigusega kanda mundrit.

Ütleme omalt poolt neile vahvadele tuletõrjajatele südamelikku tänu nende kauaaegse ligemise armastuse töö eest.

Tagasi astunud juhtide asemel valiti aurujaoskonna ülemaks M. Meltsas ja tema abideks P. Ramm ja I. Kladd.

Põhjused, miks Salzburgi maakonnas Austrias suur- tulekahjud vähenesid.

Salzburgi Tuletõrje Liit (Austrias), seletab, et teme töötab 1919 a. saadik uue programmi järele, milles on järgmised peapunktid.

1. **Tulekahjust teadaandmise korra paremale järjele seadimine.** (Kui ei teata kus on abi vaja, siis ei saa ka appi minna.) a) Oma tulekahjust teatamise keskkoha asutamine, päevase kui ka öösisel valve teenistusega. b) 96 kaugema telefoni ühenduse soetamine. d) 6 raadio jaama ära kasutamine. e) Abiandmise plaani (skeemi) väljaandmine.

2. **Tuletõrje abinõude ja varustuse täiendamine.** (Kui abi antakse, siis peab see sündima kiirelt.) a) Kohalikkude mootoriseritud tuletõrjete asutamine (121 mootorpritsi). b) Ülemaaliste autopritsi jaamade asutamine (36 ülemaalist jaama 24 tuletõrje autoga).

3. **Veemuretsemise paremale järjele seadimine.** (Mis aitab hea teadaandmise korraldus ja kiire abi, kui tulekahju kohal pole saada vett.) Selleks töötati käsi käes Salzburgi maa omavalitsusega, asutades tuletõrje vee kogusid ja andes toetust nende ehitamiseks.

4. **Juhtide ja meeskonna välja-
koolitamine.** (Tuletõrje ilma tublide

ja väljaõpetatud juhtideta on võimetu.) Selleks on Salzburgi Tuletõrje Liit korraldanud 11 tuletõrje, 2 masinistide ja ühe tuletõrje juhtide kursuse; kus 1650 mehele anti õpetust 14 päeva ja 100 mehele 80 päeva, elukutseliste tuletõrjete juures ja nende kaasabil.

5. **Koostöödamine kindlustus seltsiga.** Salzburgi tulekindlustus ühingu direktor on ühitas ka Tuletõrje Liidu juhatuse liige. Sellega on ka tuletõrje ja kindlustuse seltsi koostöö võimalik.

6. **Propaganda ajalehtedes ja ettelugemised koolides.** Iga kolme nädala tagant ilmub kõigi päevalehtede kaasandena (28.000 eksemplaris) lendkiri, milles kogu rahva tähelepanu juhitakse tulekaitse ja tuletõrje peale ja huvi selle vastu äratatakse. Peale selle saab kõigis Salzburgi õpeasutustes nii maal kui ka linnas üks ehk kaks korda aastas peetud kõnesid ja ettelugemisi tulekaitse ja tuletõrje üle.

Kõik need kuus põhipunkti on selleks kaasa mõjunud, et 1926 alates on suurtulekahjud Salzburgi maal vähenenud. 1926 aastal — 111 t., 1927 a. — 64 t., 1929 a. — 41 tulekahju ja 1930 aastal kuni 10. oktoobrini 30 suurtulekahju.

Hoolsusmärkide saajad.

Liidu juhatuse koosolekul 11. detsembril otsustati annetada hoolsusmärke järgmistele tuletõrjujatele:

Tallinna Noortemeeste v. t. ü. 3. järgu rist: Harald Mirlieb. Kuldmedal: Gerhard Mirlieb, Otto Kiplock.

Vastseliina v. t. ü. Hõbemedal Gustav Koobakene.

Kreenholmi puuvilla vabriku vab. tuletõrje komando: Kuldmedal: Eduard Ots. Hõbemedal: Aleksander Vennel.

Narva-Jõesuu v. t. ü. Hõbemedal: Paavel Romanov, Mihkel Valk.

Puka v. t. ü. Hõbemedal: Aleksander David, Peeter Aug, Jaan Algus,

Narva Jaanlinna v. t. ü. 1. järgu rist: Aleksander Nõmtak. Kuldmedal: Vassili Tshernõshev, Anton Dembovski, Jakob Tshuprov, Johan Janson, Dimitri Osipov.

Vask-Narva v. t. ü. 2. järgu rist: Aleksander Raibushkin, Vassili Rassadkin, Nikolai Jultschikov, Mihail Lupanov, Stepan Gunjaschim, Aleksander Grigorjev. 3. järgu rist: Pavel Pschenitschnikov, Hõbemedal: Vassili Raibuschkin.

Lihula v. t. ü. Iseäraliste teenete eest 1 järgu rist: E. Fabriciusele ja 2. järgu rist: J. Penderile.

Uuendusi tuletõrje alal väljamaal.

Hamburis, Elbe jõe kaldal on maailma suurim õlisadam. Seal on sajad suured ja kõrged õli reservuaarid ehk tankid. Sadamas on ka oma tuletõrje, mis on varustatud vahukustutajatega. Suured Saksa-Ameerika õliühingud on oma õli reservuaaride külge ja peale kinnitanud torud, mis on nii seatud, et tuletõrje võib neid ühendada oma vahukustutajatega. Nende tankide juures, kus ei ole niisuguseid torusid sünnib tulekustutamine vahukustutusmasti või torni abil. Iga tank on ümbritsetud peale selle veel 2¹/₂ meetri kõrguse liiva valliga.

Kui õli peaks kuidagi pääsema vette, siis on selle jaoks 8 meetrit pikad ja 1 meeter laiad metallist hoidjad, mille abil õli laiail valgumist vee peal takistatakse, nagu parvemehed ujuvaid palke kokkuseotud palkide reaga kooshoiavad. Ka vee peal kustutatakse põlevat õli vahuga.

Suurematel õlitankidel on oma vahukustutus sisseseeded, mille abil on hõlbus toimetada tulekustutamist.

Hamburgi linnal on mitu uut mootorpritsi laeva. Laeva pump annab 2500 liitrit vett minutis.

Suitsu- ja gaasimaskides on Saksa maal tehtud palju uuendusi. Maskesid on nüüd tuletõrjedel mitmet seltsi. Maskede tarvitamisel pannakse rõhku järgmise asjaolu peale: Gaasi- ehk suitsumaski tarvitades tuleb töötada rahulikult; tuleb hoiduda rääkimise ja hüüdmise eest, sest see raskendab hingamist. Tuletõrjujad proovivad maske töövõimet harilikult mõnes õhukindlas hoones, kus veeauru hulka lastakse kuni 25% ammoniaki. Niisuguses hoones viibitakse umbes 10 minutit.

Kui maske selle aja sees ei lase läbi ebameeldivat ammoniaki gaasi on see tarvitamis kõlbulik. Selle järel algab päris harjutus. Esiteks on hingamise harjutused istudes puhtas õhus 10—30 minutit. Neid harjutusi toimetab igaüks ise, tutvunedes nii oma gaasimaske käsitamises ja hingamise viisis. Selle järele tulevad harjutused käies, rääkides, lauldes, trepist ülesminnes, 20 kilolist raskust kandes jne. Siis jätkatakse harjutusi suitsuga täidetud ruumis. Seal tuleb labidaga liiva pilduda, tuleb väljakanda inimese kujuline nukk

mille raskus 50—60 kilo. Kui nendest harjutustest päästakse välja värske õhu kätte, tuleb alguses hoiduda sügava hingamise eest, sest see on kahjulik.

Lübecki vabriku Dräger'i uuem suitsumaske on 1928. a. tüüp. Siin on tähelepanuvääriline, et hingamise torbik on kaetud plekist kaitsega. Sellega on ärahoitud katkirebimise hädadoht mõne naela või konksu otsas. Kui hingamise torbik rikutud, pole maske kandmisest kandjale enam mingit kasu. Drägeri maske hingamise torbikut mis kaalub 9 kilo kantakse selja peal.

Berliini firma Inhabadi maskedel on muude uudiste seas hapniku nõude asemele pandud hapniku padrunid, mille tegevuse kestvus on tund aega.

Sprinklerite seadeldiste peale pööratakse ikka rohkem tähelepanu, Hamburgi riigi teatris, suuremates kaubamajades ja autokuurides on tarvitusel Kölni vabriku Valter & Co. sprinkler seadeldised. Berliinis jälle on peale sõdalaialt levinenud Inglis-Saksa ühingu Grinnel sprinklerid.

Nimetamise vääriiline on veel Magiruse tehase poolt valmistatud praktiline elektri jõul käiv voolikute pesemise masin.

Laternaid on valmistatud mitmet erisorti. Üldse on püütud seda, et laternaid või lampe pole vaja hoida käes, vaid need kinnitatakse vöö ehk nõõbi külge. Väga praktilised on nii nimetatud otsaesise lambid. Kui tuletõrjupal on mõlemad käed vabad, saab ta paremini töötada tulekahju kohal.

Odavad ja praktilised on koksi ja kivisüte tulekahjude kustutamiseks valmistatud toru vahukustutajad.

Uudiseks on ka see, et kõigis teatri ja koosoleku majades on kõrvaldatud Ameerika lukud. Nende asemel on Basquil riivid. Nendest on see kasu, et mõlemaid uksepooli saab korraga avada sellekohase käepideme abil.

Kuigi pea kõigis teatrites on sisse seatud sprinkler kustutajad, on kulistid peale selle kaitstud veel nii nimetatud „Duffag Napatol“ ainega. See aine segatakse liimi värvi hulka, millega kulistid maalitakse, juba värvi valmistamisel. Sama „Duffagi“ vedeliku tarvatakse ka õlivärvide juures. Näiteks on ka suur õhulaev „Graf Zeppelin“

ja kõik Berliini maaaluse raudtee ehitused „Duffag Napatoli“ abil tehtud tulekindlaks.

Väljamaal on tuletõrjute ülesandeks peale tulekustutamise ka veel esimese abi andmine õnnetutel juhustel ja haigete viimine haigemajadesse. Kõigile haigete sõidutajatele on antud täielik samariitlase õpetus.

Nüüd on raske majanduslik kitsikuse aeg igal pool. Suurlinnades on enesetapmised väga sagedased. Tuletõrjujad tarvitavad kunstliku hingamise tegemiseks uut Inhabad elluäratamise aparati. Dr. Friesi Inhabad elluäratamise aparaat toimetab Silvesteri süsteemi masina abil. Käte üles-alla tõstmise seadeldisega on ühendatud kõhuvöö, mis korrapäraselt hoolitseb rinnakorvi

laienemise ja kokkusurumise eest. Inhabad aparadi abil võib ka kõige nõrgem inimene teha kunstlikku hingamist uppunule või lämbunule.

Voolikute parandamist ei toimetata enam toore kummi abil, vaid kanepi voolikuid parandatakse selleks otstarbeks valmistatud erilise nõela abil. Nõela abil paikamine on hõlpsam, odavam ja tugevam, kui endisel viisil. On voolikute paikamiseks võetud tarvitusele vanadest voolikutest valmistatud paigad, mis on praktilised ja odavad.

Värvitud punastest kummeeritud voolikutest loobutakse vähehaaval. Hamburgi tuletõrjes seletatakse, et värv teeb vooliku koe nõrgemaks. Sellepärast ei osteta seal enam 1 tollilisi värvitud voolikuid.

L. Gustafson.

Moodustagem noorsoo tuletõrje lentsalke!

Dipl. ins. K. Anton.

„Üks kõikide eest, kõik ühe eest,“ — on tuletõrje ilusamaid loosunge, kuid selle õiglustamiseks on vajalik, et need „kõik“ — oleksid teguvõimelised. Sellepärast peab algama väljaõppega juba varakult.

Ohvrimeelselt liitub salk kodanikke, harjutavad, õpivad ja töötavad vabadel tundidel, et valmis olla tõsisel momendil. Ja kui ühel päeval kusagil kumab punane tuleleek ja kõlab häire signaal, siis see vabatahtlik kodanikkude grupp, ei küsi, — on see sõber ehk vaenlane, vaene või rikas, — vaid tormab kiiresti tulekahju kohale, et astuda võitlusesse kuumuse, suitsu ja hädaohuga.

Vabatahtlik tuletõrje aktiivseks liikmeks olla, — selleks on vaja kodaniku mõistet, seltskondlikku tunnet ja teatud osa julgust. Paljud ei tee seda kaasa, sest et nendel selleks puudub huvi, mõned usuvad, et nad olla liiga peened tuletõrje jaoks. Välismaal mõeldakse selles suhtes teisiti. Seal on palju linnu ja alevise, kus kõrgemad riigiametnikud, vabrikomanikud, rikkad kaupmehed, arstid jne. seisavad õlgõlalt teiste tuletõrje meestega reas.

Eeskujulikke tuletõrje meeskondi on ka Eestis, kuid üldiselt on märgata, et juhid tihti mures on asjaolu üle, et puudub järeikasv. Hiljuti oli juhus näha

ühes suuremas alevis, Saksamaal, ühte häsli organiseeritud noorte tuletõrje salka. Umbes kakskümmend noort tuletõrjujat olid end ülesannud vabatahtlikkudena, — keskkooli vanemate klasside õppurid, õpipoisid ja töölised, vanuses 16—19 aastat. Lühikese ajajooksul said nad väljaõpetatud; alguses vabaharjutused ja võimlemine, siis harjutused tuletõrje abinõudel ja seadistel, samuti ka väiksed tulekahju manöövrid. Eeskujulik on salga seitsmemeheline jalgratturite rühm käsitulekustutajatega. Paljudes küla- ja alevituletõrjedes on olemas selline jalgratturite salk; nii mõnigi tulekahi, mis harilikult hobustega veetavate käsipritside saabumiseni juba suurema ulatuse võtnud, saab sel viisil käsikustutajate (hüdropuldid) kiire abiga lämmatatud juba alguses. Edasi võis näha mainitud noorsalga teenistuses ühte kahehatalist, kahe nooruri poolt kergelt veetavat mootorpritsi ja selle juurde kuuluvat voolikute ja muu kraami kaarikut. Neil on ka väike kantav mootorprits, millega saavutet parimaid tulemusi. Kahehataline külgehaagitav või niisugune, mis vankri peal veetav ja mahavõetav mootorprits on nähtavasti saanud üldse ideaalseks tulekustutamise säädiseks maakohtade ja külade jaoks. Ta maksab ühe kümendiku osa suurest auto-mootorpritsist,

temaga on hõlbus ümberkäia ja transpordeerida teda, — ta on asetatav vabalt ilma raskusteta ka madalamaile järvekaldaile, külatiikidel, ojadel jne.

Noortuletõrjujatel on kindel, peaaegu sõjaväeline distsipliin. Tulega võitlusesse astuda — tähendab tegutseda taktiliselt. Kõlavad käsud. Löögigruppi mehed võtavad maha seljast käsitulekustutajad. Salga juhi komando järgi võetakse kätte kustutajad teatud viisil. Nüüd juhitakse peenikesed kustutamissojad põleva asemele. Käsikustutajate jugade tugeva surve mõjul tõuseb ülespoole paks suits, kuid leegid sumbuvad väheaval.

Teised noorurid on vahepeal mootorpritsi mootorrattalt maha võtnud ja viinud selle vee juure. Seal ühendatakse imevoolik; iga asi sobib oma kohale iga mees tunneb oma ülesannet. Noortuletõrjuja osava käega käimalastud mootorprits hakkab vurinal töötama. „Voolikud esile!“ Neli-viis meest panevad käed külge, üks hoiab juhttoru ja vilistades purskab ülessepoole valge

veejuga. Löögirühm oma käsitulekustutajatega tõmbub tagasi, annab maad salga suurjõule. Väheste minutite kestvusel sumbuvad leegid, mida suurel määral lämbutanud juba käsitulekustutajad. Täpselt sama usinusega nagu alguseski seatakse jälle kiiresti korda tulekustutamise abinõud. Lahke ja tänuliku pilguga jälgivad kaaskodanikud ja pealtvaatajad noorte tuletõrjesalga tegevust.

Ka meil Eestis on mitme tuletõrje ühingu juures noorte osakondi, kuid neid tuleks rohkem asutada. Võiks asutada ka koolituletõrje komandod.

Koolituletõrje omab selle suure hüve ja paremuse, et ta suurema osa päevast on kättesaadav ja tegevusvalmis, Regulaarsed harjutused koos linna tuletõrjega hoiavad neid erksatena ja valmis olevatena. Et kõik noored on optimistid ja et neis kõigis on tahe olla „ligemise kasuks ja Jumala auks,“ sellepärast peaks levitama noorsoo tuletõrje salkade arenemise ideed igal pool ka Eestis.

Tuletõrje abinõude korras- hoidmisest.

Tuletõrje ülevaatustel selgub, et mõnes kohas ei ole tuletõrje abinõud nõuetavas korras. Külmal ajal on pritsi ventiilid külmetanud, imevoolikute riie gummi küljest lahti rebenenud, gummi osalt vigastatud, surve voolikud niisked, määrinud, katkised kohad parandamata j. n. e.

Tuletõrje juhtidel tuleks selle eest hoolt kanda, et kõik abinõud alati korras oleksid, selleks tulevad pritsid mitte kõetavas ruumis külma algusel hästi puhastada, niiskus pritsi sisemusest kõrvaldada, (ventiilid ja ventiilide kambred hästi kuivaks teha), imevoolikute kaitseks tuleks nõör ümberpunuda, vaskõela kaitseks vitsadest punuda suurem kory, mis takistaks muda ja liiva sissetõmbamist ja kaitseks sõela vette langedes hoopide eest.

Surve voolikuid tulevad hoida riiulite peal, kus õhk ligi pääseb, kui pritsikuuris liig niiske õhk, siis tuleb

vahete vahel voolikud kuivatada ja uuesti kokkurullida keskest, et mõlemad otsad oleksid alati kergesti kättesaadavad.

Voolikuid peaks olema igal pritsil vähemalt 2 imevoolikut à 3 m. ja 2 surve voolikut à 15 m. Kui võimalik on, siis tuleks voolikuid veel rohkem muretseda.

A. P.

Kuusteistkümmend inimest huk- kusid tules.

Käesoleva aasta ajalehti sirvides võis leida sõnumeid tulekahjudest inimohvritega. Tänavuse aasta jooksul on tules surma saanud 16 inimest ja tulekahju ajal vigastada ja tulehaavu 15 inimest. Tules surma saanutest olid 9 lapsed.

Loomade tullejäämisest teatatakse 25 juhtumisel.

Tuli ei hävita mitte üksinda inimeste vara, vaid ka elu.

Soome Tuletõrje Liidu 1929. a. tegevusest.

Soome Tuletõrje Liidu 1929. a. aruandest näeme, et Liit pühis sel aastal oma 20. aasta tegevuse juubelit.

Liidus oli liikmeteks 169 tuletõrje ühingut ja nendes ühingutes tuletõrjujaid 7967 meest. Tulekustutamisest olid Liidus olevad tuletõrjed osavõtnud aasta jooksul 814 korda.

Aasta jooksul olid Liidus olevad ühingud omale juure muretsenud järgmisi tuletõrje abinõusid: 21 autopritsi, 20 mootorpritsi, 9 käsipritsi, 4 söehape pritsi, 12 suitsumasket, 3250 meetrit 3" ja 4560 meetrit 2" voolikuid, 37 väiksemat vahukustutajat ja 20 keemilist käsitulekustutajat ning muid vähemaid asju.

Soome Tuletõrje Liit on teisiti organiseeritud kui meil, seal ei peeta igal aastal Liidu üldkoosolekuid, vaid paari — kolme aasta tagant. Liidu organideks on Liidu nõukogu ja Liidu juhatus. Mõlemad pidasid 1929 aasta jooksul ainult ühe koosoleku.

Juhatuse ja nõukogu otsusel anti välja 11 Liidu kuldmärki, 4 kohalikku hoolsusmärki ja 5 tuletõrje tegelast valiti Liidu auliikmeteks.

Liit annab toetust tuletõrjujatele, kes tulekustutamise juures viga saanud. 1929. a. said toetust kolm isikut, nendest üks 12.000 Soome marka.

Liit on väljaannud mõned tuletõrjesse puutuvad raamatukesed ja lendlehed ning seina tabelid, kus kõik harjutused on näidatud piltlikult.

Kõige tähtsamaks Liidu tööks on Liidus olevate ühingute revideerimine. Selleks on kogu Soome maa jagatud 8 ringkonda ja revideeritud on aasta jooksul 122 ühingut. Revideerimist ehk ülevaatuset toimetavad Liidu poolt vali-

tud usaldusmehed, kelleks on harilikult ringkonnas asuva linna tuletõrje peamees.

Ülevaatusel vaadatakse selle peale, kuidas on tuletõrje riistadega talitamine, kehalised harjutused, komando esinemine, distsipliin, kord pritsi kuuris ja tuletõrje abinõude korrashoidmine. Ülevaatusel kohta seab revident ehk ülevaataja kirjaliku aruandekokku, mis esitatakse Liidu juhatusesele.

Tuletõrje kursuseid peeti viies kohas.

Liidu sissetulekud olid aasta jooksul 84.788 S. marka, selle hulgas 60.000 S. marka valitsuse toetust ja 9000 S. marka kindlustusseltsidelt. Väljaminekutele oleks nimetada 24.908 S. marka kursuste pidamiseks, 9099 S. marka propaganda kuluks, 28.780 ühingute ülevaatusete kuludeks. (Revidendid saavad prii reisu ja päevarahad).

Abirahade kassas oli aasta lõpuks 141.078 S. marka.

Soome Tuletõrje Liidu kõrval töötab Soomas veel „Soome tulekaitse ühing“ (Suomen Palosuojelus Yhdistyksen), kes annab välja tuletõrje ajakirja ja tuletõrje kirjandust, korraldab tuletõrje kursusi, teeb tulekaitse propagandat, annab nõu ja juhatuset uute ühingute asutamiseks jne. jne. Tulekaitse ühing saab valitsuse poolt 24.000 S. marka abiraha.

Kui võrrelda Soome ja Eesti tuletõrje keskkorraldusi, siis on lugu nii, et Soomes on kaks keskkorraldust: Tuletõrje Liit ja Tulekaitse ühing, kes kokku täidavad neid samu ülesandeid, mis Eesti Tuletõrje Liit üksinda. Vahe on aga selles, et Soome keskkorraldused saavad valitsuse poolt kokku 3 miljoni senti abiraha, Eesti Tuletõrje Liit ei saa aga valitsuselt toetuseks sentigi.

Narvas hukkusid neli inimest tules.

2. detsembri hommikul kell 11. ajal juhtus Narvas, Jaanilinnas, Uuel liinil nr. 119, tulekahju, mille ohvriteks langsid neli inimest, nendest kolm last.

Äkki läks põlema Johannes Tammemägi päralt olev kahekordne puumaja. Kiirelt võtsid leegid maja oma võimusesse, trepikoda oli suitsu ja tuld täis, nii et võimatu oli majasse sisse pääseda, samuti ka välja.

Põlevasse majasse jäid kolm last; Regina Saul 1 a. 8 kuud vana, Valentine Tiitus 7 a. vana ja Ella Erik 5 a. vana. Tulde jäi ka 70 aastane Marie Fuks. Suuremad lapsed, kes üksinda olid jäänud koju, ei pääsenud välja, kuna ema, välja minnes, oli lukustanud ukse. Naabrid ruttasid kohale, purustasid ukse, kuid neile vastu leegitses elav tuli, samuti ei läinud korda majja tungida akna kaudu. Kui tuletõrje ühes redeliga kohale jõudis, oli juba hilja.

See kurb ja hirmus õnnetus peaks jälle kord kõigile südamesse tungima, et rohkem tähelepanu pöörataks tulekaitse ja tuletõrje peale. Põlenud maja asemele saab uus ehitada, kuid hirmsas tule surmas hukkunud lastele ei suuda keegi elu anda tagasi.

Ettevaatust tulega ümberkäimisel! Lastevanemad ärge jätke lapsi üksinda lukus uste taha.

Pärnu tuletõrje 64. aastane.

Laupäeval, 6. detsembril, pühitses Pärnu vabatahtlik tuletõrje ühing oma 64. aastapäeva. Sel puhul oli „Endlas“ tuletõrjajatele omavaheline koosviibimine korraldatud.

Tuletõrjajad õpivad autojuhtimist.

Tartu vabatahtliku tuletõrje veemuretsejate jaoskonna meestest on umbes paarkümmend isikut asunud õppima autojuhtimist, et tarbekorral võiks juhtida oma jaoskonna autosid.

Veemuretsejate jaoskonna meeskonna algatus on leidnud vastukaja ka teistes jaoskondades, kus ka paljud tahavad õppida autojuhtimist.

Tallinna linna tuletõrjelendsalka võetakse teenistusesse ainult neid, kes oskavad juhtida autot. Nõutakse neilt koguni 1. järgu autojuhi tunnistust.

Tulekahjude arv Saksamaal vähenenud.

Saksa arvustiku teadete järele on tänava tulekahjude arv Saksamaal tuntavalt vähenenud, samuti ka tule läbi saadud kahju summa. 1. jaanuarist kuni 1. novembrini on tuli Saksamaal kahju teinud 89.637.886 Saksamarka. 1929 a. sama ajajooksul oli kahju summa 123.349.876 Saksa marka ja 1938 a. sama ajajooksul 101.605.790 Saksa marka.

Ka Eestis on tulekahjud vähenemas käesoleva aasta teisel poolel, mis vist tulekaitse nädala jooksul korraldatud selgitustöö arvele kirjutada tuleb.

Tuletõrje naljad.

Ikka kokkuhoidlik.

„Kuulge, tuletõrjuja, pidage veel üks silmapilk, ärge veel tuld üsna kustutage: Las ma panen oma sigari põlema!“

Vahva mees.

Suuremas võõrastemajas pääseb öösel tuli lahti. Ärevate pealtvaatajatega seltsib üks päästetuist ja hakkab kerge põlgusega hääles nõnda rääkima: „Ei mõista sugugi, kuidas sihukese asja juures sedavõrd võib sattuda ärevusse! Kui tuli lahti läks, süütasin sigari põlema ja hakkasin rahulikult riietuma. Ja kui nägin, et kogemata olin uue kuue asemal vana selga tõmmanud, võtsin selle seljast ja tõmbasin uue . . .“

Seal sõnas keegi valjusti ja noomivalt: „Ilus, kuid miks olete siis unustanud püksid jalga tõmmata?“

Neil oli rutt.

Väikese Saksa linna tuletõrjesalk kihutas pritsiga ligemale ja peatas kõrtsi ees. „Hei, peremees“, hüüdis tuletõrje pealik, „kaksteist pudelit õlut, aga nii ruttu kui võimalik meie oleme teel tulekahjule.“

Ka põhjus.

Tuletõrje pealik: „Teie, Kurg, tahate ühingust väljaastuda, kus te kümme aastat tegev olete olnud?“

Kurg: „Arusaadav, sest sel ajal ei ole mitte ühtegi tulekahju olnud.“

Tähelepanuks tuletorje ühingutele!

„Tuletorje Teated“ avaldavad uueaasta algul nr. 1. 1930. a. jooksul meie ridadest surma läbi lahkunud kaasvõitlejate nimed. Palume lugupeetud tuletorjeühinguid lahkunute nimed saata toimetusele hiljemalt 10. jaanuariks 1931. a.

Vähemaid tuletorje abinõusid, mütsiembleeme, märke, nõöpe, ja kirjandust: põhikirju, aruande lehti, liikme raamatuid, müüakse Liidu laohinnaga:

Tartus:

Vana uul. nr. 1 A. Reinkordti äris, tel. 790.

Narvas:

Joala tän. nr. 26 Jaan Essensoni puduk. tel. 207.

Rakveres:

Pikk tän. 11 Roman Jürgensi äris, tel. 247.

Pärnus:

Rüütli tän. nr. 41 K. Lorenzi äris. Telefon 31.

Samas kohtades võetakse vastu ka tellimisi igasuguse muu tuletorjajate varustusele.

Tuletorje ühingutele tähelepanuks.

Väiksemate tellimiste juures palume tellitud asjade hind ja saatekulud postmarkides ette saata, vastasel korral oleme sunnitud tellimisi väljasaatma lunamaksuga.

Liidu juhatus.

„Tuletõrje Teadete“ sisu 1930 a. (8. aastakäik).

	lhk.		lhk.
Üldise sisuga kirjeldused ja artiklid tuletõrje üle.		Ettevaatust bensiiniga ümberkäimisel . . .	14
Möödunud aasta Eesti tuletõrjes	1—2	Mida õpetab meile viimane kinopõlemine Inglismaal	19—20
Tulekaitse — tuletõrje seisukord Eestis 1928 a. Kirjutanud E. Brett	4—10	Paber ehtimise vahendina	35
Rohkem tähelepanu tuletõrjele	21—23	Õpetlikud ja teaduslikud kirjeldused tuletõrje alalt.	
Kindlustusseltsid ja tuletõrje	26	Kaasi kaitse	45—47
Kuni 5.000.000.000 kr.	29—29	Voolikud	51
Tulekahjude arv suurenes Eestis 1929. a. Lõbustusmaks ja tuletõrje	44 64	Lauda põlemine ja loomade päästmine	65
Kindlustusseltsi edukas võitlus tule hädaohu vastu	83—84	Metsapõlemise hädaoht	102
Maa tuletõrje arenemise sihtjoontest	89—91	Tulekahjud laevadel	139—141
Tulekahjud ja nende põhjused möödunud aastal	92—95	Tuletõrje kaasikaitse korraldamisest	153—155
Tuli teeb meid vaeseks	96—97	Tulekustutamine vahuga	156—157
Tuletõrje kulud ja kindlustusseltsid	98	Tuletõrje töö talvel	175, 197
Tulekindlustus 1928. a.	111	Veemuretsemise küsimus tuletõrjes.	176
Asutage tuletõrje ühinguid	125	Kuiv tulekustutusviis	191
Hea tuletõrje korraldus on majandusliselt kasulik	125	Tuletõrje praktika alalt.	
Kas tuleb sagedasti korraldada tuletõrje proovi häiret	167	Tallinna tuletõrje ja tulekahjud	18
Kas iseseisev ühing või osakond.	171	Suurim tulekahju mida näinud iseseisev Eesti	30—32
Tuletõrjuja kohustused	172, 173	Tartu värnitsa vabrik tules.	47—49
Meie linnade tuletõrje 1929. a.	188—190	Missuguseid mootorpritse muretsevad tuletõrje ühingud	70
Tuletõrjes valitseva eeskujulik ⁷ kord	43	Tuletõrje ühingud hoolitsege selle eest, et tuletõrje abinõud oleksid korras	97
Moodustagem noorsoo tuletõrje lentsalke 196—197		Puudusi tuletõrje ühingutes	149—150
Kirjeldused ja artiklid tulekaitse üle.		Rohkem ettevaatust tuletõrje harjutustel ja manöövritel	158
Puutõstuste põlemised	7	Teadaanne Vaivara valla tulekahjude teatamise kohtade jne. üle	181—183
Kuidas on see võimalik	29	Tuletõrje Liidu tegevusest.	
Tulekaitsest koduses majapidamises	41—42	Märgukirjad vabariigi valitsusele	11—14
Tulehädaohu vastu võitlemisest kinodes	67	Vastused Tuletõrje Liidu märgukirjadele	24
Tulekaikse nädal.	108	Liidu juhatuse teadaanded.	38, 114, 120, 132
Tulekaitse nädala tähtsusest	108—109	Tuletõrje puhkekoju	43
Tulekaitse ja selle tähtsusest	112—114	Tuletõrje Liidu protsess Tallinna vabatahtliku tuletõrje ühingu	53
Võitlus tulekahju põhjuste vastu.	121—122	Tuletõrje Liidu 10. a. tegevusest	57—59
Tulekahju põhjused vaja kiiresti kindlaks teha.	123	Tuletõrje Liidu 1929. a. tegevus ja aruanne.	60, 61, 62, 63, 76, 77, 78, 79
Kaitske lapsi	122—123	Tuletõrje Liit kordab oma palveid	63
Võitlus tulesüütajate vastu	123	Liidu peakoosolek	63, 73, 105—107
Ettevaatuse abinõud rehepeksmisel	121	Tuletõrje loterii	73
Mida võib perenaine tuleõnnetuse ärahoidmiseks teha	126—127	Tuletõrje instruktorigi aruanne	74, 75
Abinõud põõningu ja katusekordade tulekahjude vähendamiseks	128	Liidu põhikirja muutmine	82
Autokuuridest.	129	Liitude Liidu koosolek	131, 134, 135
Kõigile, kõigile, kõigile	132	Kõrgema hoolsusmärgi saajad.	132
Tulekaitse töö kestab edasi.	137—138	Hoolsusmärkide saajad 7, 37, 63, 75, 91, 110, 111, 128, 165, 176, 194	
Tulekaitse nädala tulemusi.	138	Uued Tuletõrje Liidu liikmed 7, 37, 63, 82, 128, 165, 174, 192	
Kuidas juhtuvad tuleõnnetused	141	Kõigile „Tuletõrje Teated“ tellijaile 2, 33, 186, 187	
Juhatused tuleõnnetuste ärahoidmiseks aurukatlagas töötamisel.	142—144		
Tule ärahoidmine ja tule vastu võitlemine	148—149		
Tuleõnnetuste ärahoidmine	169—171		
Tulekardetav restoraan	180		

Üksikute tuletõrje ühingu tegevusest.

Uued registreeritud tuletõrje ühingu	37, 53, 63, 82, 100, 119, 173
Tallinna vabatahtliku tuletõrje ühingu tegevusest	20, 65, 66, 101
Tartu vabatahtliku tuletõrje ühingu tegevusest	80, 81, 82, 84, 85, 159, 183, 193
Narva Peetri v. t. ü. tegevusest 1929. a.	50
Tallinna Sadama v. t. ü. tegevusest	
Pärnu v. t. ü. koosolek	79
Pärnu v. t. ü. kursus	177
Nõmme v. t. ü. tegevusest	59, 85, 131, 161
Viljandi v. t. ü.	133
Karksi Nuia v. t. ü.	17, 18
Tuletõrje kursus Pilstiveres	86
" " Koigil	86
" " Enges	87
Põltsamaa tuletõrje ühingu aastakoosolek	87
Tuletõrje korraldusest Kasariitsas	87, 144
" " Harku vallas	87
Järvakandi v. t. ü. tegevusest	101
Tapa tuletõrje 30. aastane	146
Kulje tuletõrje 55. a. juubel	146
Liiguste tuletõrje 25. a. juubel	158
Rõuge tuletõrje 25. a. juubel	130
Laura v. t. ü. 25. a. juubel	163
Tuletõrje õppus Iisakus ja Mærapalus	165
Balti puuvilla vabriku tuletõrje komando 25. a.	166
Kilingi-Nõmme v. t. ü.	176, 178
Tuletõrje õppus ja manööver Pukas	176
Valguta v. t. ü. 10. a. juubel	176
Vaivara v. t. ü.	180
Üksikute ühingu tegevusest veel. 23, 35, 190, 192	

Üksikutest tuletõrje tegelastest.

A. Pirkker 25 aastat peamees	25
C. V. Normann 50. aastat tuletõrje ridades	34
Georg Vashington tuletõrjujana	56

Tuletõrje tegelane A. Treiberg lahkus Narvast	145
Paide v. t. ü. auliikme Eduard Jürgeni 50. a. juubel	162
Lahkunute mälestuseks	3, 27
Martin Eikelmann †	176, 193

Kirjeldusi väljamaa tuletõrjest.

Eesti tuletõrjujad Belgias	56, 115—118
Tuletõrje kursus Soomes	20, 99, 100
Autod Soome tuletõrjes	33
Tuletõrje õpetus Soome rahvakoolis	
Taani tuletõrjest.	49
Berliini tuletõrje aastaaruandest	52
Soome tuletõrje Liit 20 aastane	118, 119
Rootsi tuletõrje tegevusest	119
Tulekaitse Ungaris	136
Välismaa kroonika	71, 88, 102, 103, 136
Rahvusvahelised tulekaitse päevad Viinis	162
Soome tulekaitse ühingu tegevusest 1929 a.	164
Berliini tuletõrje arenemisest	164
Salzburgi tuletõrje tegevusest	194
Uuendusi tuletõrje alal väljamaal	195, 196
Soome Tuletõrje Liidu 1929 a. tegevusest	198

Mitmesugused teated.

Ameerikalik tuletõrje	38
Leidurid	38
Tuletõrjest Rootsiajal Narvas. G. Matto 15, 17, 39 40	
Kroonika 36, 37, 42, 51, 54, 55, 56, 63, 64, 66, 67	
68, 69, 88, 103, 133, 147, 151, 152, 155, 157, 160	
167, 168, 176, 178 198, 199.	
Küsimused ja vastused 72, 85, 86, 104, 120	
136, 160	
Pildid 25, 30, 31, 32- 34, 39, 47, 48, 80, 81, 86	
99, 106, 115, 134, 142, 143, 145, 156, 157, 159, 160	
161, 162, 163, 177, 178, 179	

Üleriiklise Tuletõrjeliidu väljaandel on ilmunud ja saadaval
Liidu laos Tallinnas, Pikk tän. nr. 43.

Tuletõrjuja
käsiraamat

Koostanud A. Pirker.

415 lhk. Hind 125 senti, postiga 140 ja
lunamaksuga 160 senti.

TULEKAITSE

Hind 10 senti,
postiga 12 senti.

Tähelepanuks

tuletõrje ühingutele.

Käsipritse

mitmesuguses suuruses on alati saada
Liidu laos, Tallinnas, Pikk tän. nr. 43

hinnaga

Kr. 400.— ja 500.—

Voolikud tulevad eraldi muret-
seda, neid pritsiga kaasa ei anta.

